Adrian Buzdugan
Rotoghila

Mă uitam înmărmurit la valurile de verdeaţă care mă-nconjurau şi simţeam că-mi pierd minţile! Dădeam fără spor cu maceta în dreapta şi-n stânga şi aproape că-mi venea să bocesc… în ce coşmar putuse să se transforme o banală expediţie de hidrografiere a Amazonului inferior!…

Dacă n-aş fi băut atâta destruidor – un cocteil preparat cu mişcări hipnotice din aguardente, alune stoarse şi-o lămâie tăiată-n patru, n-aş fi ajuns aici!

Din cine ştie ce calcule meschine şi obscure, îmi izbucnise-n mintea rasă de alcool ideea să-i trimit mătuşă-mii o vedere pe care o primisem în Santana, rest la un pachet de ţigări. Dar ce-o fi fost în capul celui care-mi închiriase barca în halul în care eram? De fapt, poate multele bancnote pe care i le pusesem în palmă îl convinseseră să-şi ia rămas bun de la ambarcaţiunea peticită…

Terminasem Metrologie hidrografică şi lucram de ani de zile într-un birou la Agenţia Naţională de Hidrologie. Meseria mea de hârţogar se reducea la fişarea informaţiilor de profil apărute în presă, studierea de-a dreptul inutilă a maldărelor de noi statistici şi monitorizarea influenţei debitelor istorice asupra culturilor agricole, silvicole şi piscicole. Noroc că mă mai luam cu Balomir, Coliac Balomir, coleg întru ratare. Ne lamentam continuu că nu suntem în situaţia privilegiată a celor puţini care muncesc din plăcere, jucam popice şi, peste toate, verificam cu o consecvenţă patologică noile sortimente de băuturi.

Ei, de asta intrasem într-o stare de exuberanţă vecină cu demenţa când văzusem mail-ul cu recrutarea pentru expediţia internaţională Macapá – Santarém.

Scot cartea poştală comună şi neclară, de-acum şi pătată, cu obeliscul ăla găurit şi anost care marca la o adică un punct zero ca atâtea altele de pe linia ecuatorului!… Ce bine s-ar fi aranjat toate, dacă aş fi zvârlit-o de-atunci, dar îmi fusese jenă de vânzătoarea aia, teribil de amabilă şi zâmbitoare… aşa că o strecurasem sfios în sân…

Marco Zero. O mototolesc şi o arunc în hăul verde.

Tare şi mişcându-mi buzele ca pentru surzi, l-am întrebat pe acel Ramón care mă ajutase să trag barca la mal:

— Unde-aş pu – tea să gă –sesc nişte tim – bre?

Am rămas cu ochii holbaţi când i-am auzit tirada nativului brazilian.

N-ar fi fost mare necaz că nu făceam absolut nicio diferenţă între portugheză şi portugheza braziliană, însă apetenţa mea pentru limbi străine se mărginea la pronunţarea oarecum corectă a câtorva cuvinte şi expresii uzuale, de circulaţie internaţională: Ciao, merçi, maître d'hôtel, Ich liebe dich şi hasta la vista, baby!

— Dos reales! Dos stampas! am hispanizat eu englezescul „stamp" pentru marca de scrisoare. Fi – la – te lía! şi-am făcut cu degetele un pătrăţel micuţ, apoi un semn apăsat cu ştampila pe-un dreptunghi imaginar.

Din noul potop de cuvinte am reţinut doar senhor şi direita, care sigur nu putea să însemne decât dreapta. Da, şi gestul lui întărea asta!

...Şi iată-mă aici, undeva între doi afluenţi ai Amazonului, Matapí şi braţul nordic al Villanovei, cred... Căutând un râuleţ, o apă curgătoare, ceva care să-mi indice un posibil drum de întoarcere...

Prin buzunare, nimicuri. Telefonul, fără semnal... Noroc cu maceta asta sănătoasă, cu mâner de os pe care o găsisem pe fundul bărcii. Un model robust, cu o lamă tăioasă ca briciul.

Deodată, am simţit ceva nelămurit, o pornire lăuntrică incontrolabilă! După vreo câteva zeci de metri, „împins de la spate" şi plin de spaimă, mă opresc. Genunchii îmi tremură şi sunt transpirat leoarcă din cauza efortului depus. În urmă, un adevărat tunel, tăiat cu o forţă supraomenească; în faţă, un tufiş ciudat cu frunze vişinii. Deşi nu sunt prea superstiţios, mă întreb totuşi dacă nu cumva vreun Spirit al Pădurii m-a purtat spre acest minunat exemplar... Iau o frunză, prudent. Are un gust neutru, insipid. Nu mă simt nici mai bine, nici mai rău... Mă uit după niscaiva fructe şi de-abia atunci ameţesc.

Mi-e foame, mi-e sete, mi-e silă de verde şi cad.

14: 22, pe ceas. Dormisem vreo două ore. M-am ridicat cu greu din tufa încolăcită. Aveam creierul mai limpede, mai apropiat parcă de

starea de vid normală.

Maceta! În patru labe am început să o caut furibund, cazând iarăşi pradă gândurilor negre.

Mi-a venit să urlu de fericire când am zărit-o! Am strâns-o în mâna ca un real Stăpân al Naturii şi… am rămas cu gura căscată!

Forfota zilnică a unui trib umplea un luminiş imens în mijlocul căruia trona un templu vechi, în ruină, un soi de Angkor Wat în miniatură. Înspre mine părea să fie un teren cultivat cu… nişte legume, iar în partea opusă se zăreau nişte colibe rotunde.

Rezervaţie, canibali, periculoşi sau nu? Instinctul de autoconservare m-a făcut să mă tupilez repede în iarba deasă. Am început să mă uit sistematic după suliţe, topoare, arme în general… Păreau mai degrabă nişte caucazieni bronzaţi, decât cine ştie ce sălbăticiuni mă temusem eu!… Erau înalţi, viguroşi, iar corpurile lor aproape perfecte, date-n acel bronz ciocolatiu minunat, mă duceau cu gândul la un club exclusivist de nudişti. Dar colibele? Or fi fost şi excentrici! No!

Afrodita! Artemis! Demetra! Toate trei într-una goală puşcă ce-mi întindea prietenoasă cu un coş larg cu fructe:

— Paki, saki, and-amaka!

Rămăsesem pe vine într-o poziţie mai mult decât stânjenitoare. M-am ridicat stângaci, înroşindu-mă progresiv.

— Merçi!

L-am luat încetişor, iar ea a dat din cap şi s-a îndepărtat bucuroasă.

M-au remarcat şi alţii din trib, au aruncat priviri curioase, dar nu s-au apropiat prea mult, neîndrăznind probabil…

Erau aproape goi, doar părţile ruşinoase le erau superficial acoperite c-un fel de frunze prinse de-un şnur pe talie.

Cum nu mă dovedisem vreun as în tehnici de supravieţuire – mâncasem deja pe nerăsuflate jumătate din fructe, nici la contacte de acest gen nu prea mă pricepeam – de fapt ajunsesem să nu mă mai pricep la nimic, aşa cum cădea bine sistemului care mă retribuia… După atâţia ani de amorţeală, am încercat să gândesc singur! Era vorba în mod clar de o ciocnire a civilizaţiilor! Pentru a evita eventualele

conflicte sau neînţelegeri, trebuia să cobor la nivelul lor, să mă comport ca ei, să fiu ca ei!

Mi-am scos pălăriuţa în culori de camuflaj, vesta cu multe buzunăraşe, ceasul, bocancii şi ciorapii. Le-am strâns ghem în tricoul soios şi le-am ascuns la baza unui copac pe care-am hârjiit cum am putut un X vizibil pentru mine, invizibil pentru ceilalţi. Faptul că voi fi atât de asemănător, va favoriza și o grabnică integrare. Pantalonii scurţi i-am tăiat mai sus, să-mi vină până-n stighia piciorului și am păstrat cu speranţă doar celularul. Mi-a luat minute bune să mă hotărăsc să mă despart de macetă.

Am presărat pământ şi-am risipit frunze.

Când m-au văzut din nou, au început să râdă! Poate că burdihanul meu păros de sedentar le crea această bună-dispoziţie! Oricum ar fi fost, pentru prima dată de când îi întâlnisem, am zâmbit și eu.

Eram pe drumul cel bun.

— Eu… eu, şi m-am impus dureros cu arătătorul în piept, Hardar Kutehtan. Tu…?

Se zgâia la mine cum mă zgâisem şi eu la Ramón cu o zi înainte.

— Eu… vin de acooolo! și mi-am proptit mâna ca un indicator spre est.

Citisem undeva că au gândirea logică subdezvoltată, cam cât cea a unui copil mai răsărit. Am început să gesticulez cu răbdare, încercând să stabilesc o minimă punte de comunicare.

— Înţeleg ce spui! Nu e nevoie să dai atâta din mâini! Ka Tlang… și sunt de loc de-aici, încântat!

Am întins mâna și am căzut secerat.

M-am trezit într-un hârdău cu ceva vâscos şi c-un fel de meduză-n gură. Am scuipat îngreţoşat.

— Carantină!

M-am uitat năuc la coapsele celei care-mi vorbea. M-am ridicat, am alunecat şi, zâmbind prosteşte, m-am ridicat din nou.

— Hardar!

— Nolia!

Ajuns în poziţia bipedă, bănuiala mi se adeveri, procedura îmi

vizase toate orificiile…

— Poate ne mai întâlnim!… am încercat eu îndurerat să deschid noi orizonturi aproape închise… Eram gol, murdar şi prost.

M-am hotărât să mai rămân printre ei. O zi, două, nouă… cât voi considera că e nevoie! În momentul Deciziei am simţit că-mi iau viaţa în mâini, că sunt la timona autenticităţii, în fine, că nu mai sunt un anonim printre atâtea alte miliarde de stupidităţi globalizate. Expediţia aia era oricum o croazieră nedeclarată pentru mucegăiţii oportunişti!… De la intrarea în delta Amazonului şi până aici realizasem o singură măsurătoare, cu un aparat sofisticat şi greu de manevrat, a cărui destinaţie i-o prefigurasem la unison: raftul de sus dintr-un muzeu… Vizitasem în schimb fortăreaţa São José, văzusem pe Zerão un meci de fotbal cu două echipe îmbrăcate aproape identic, zăcusem o noapte la hotel Atalanta, mai precis, în barul de la recepţie… Nu era altceva decât vacanţa de neuitat ce şi-o doreşte orice tip mediocru…

Într-un hamac pus la dispoziţie cu generozitate de un fel de comitet de primire, am avut un vis cu adevărat minunat şi liniştitor. Se făcea că eram mort şi eram instalat cu mare pompă în panteonul marilor exploratori şi antropologi. În stânga-i aveam pe Vasco da Gama, Francisco de Almeida, Juan de Grijalva, Helge Ingstad şi Marco Polo, în dreapta pe Louis şi Richard Leakey, Bronisław Malinowski, Margaret Mead şi Jane Goodall. Ca un detaliu, eu eram în mijloc…

Nu atât visul premonitoriu, cât dorinţa avidă de a mă hrăni cu realitatea crudă, de a mă apropia de ancestral, mă determină să persist în forţarea unei derivaţii pentru viaţa mea de lăptucă.

Neapărat trebuie să-i dau un nume, EI Fabulosa, Arboria, Păduria, Florestada… şi să public repede descoperirea acroniţilor în Science sau Research… Nu cumva să păţesc ce păţise şi exploratorul venezuelean Ernesto Sánchez la Cruz care văzuse cea mai înaltă cascadă din lume cu 23 de ani înaintea pilotului american care, culmea infatuării, îi dăduse şi propriul nume! Bineînţeles că n-am cum să-i zic Landul lui Kuté sau Kutehtania, există totuşi o limită a bunului simţ!

Poate că cel mai bine ar fi să-i întreb cum îşi denumesc ei înşişi aşezarea, aşa cum ar fi fost corect de altfel să facă şi ceilalţi

„descoperitori” albi. Cascadei Angel i-ar fi rămas numele dat de băştinaşi, Kerekupai-Merú („săritura cea mai adâncă”), monolitul Uluru ar fi fost monolitul Uluru, „Marea piatră” sfântă a aborigenilor şi nu turismaticul Ayers Rock etc.

I-am întrebat pe câţiva cum se numesc, cum îi zic templului, locului, ca să ştiu cum să-i pomenesc. Unii au râs, alţii mi-au răspuns ori în răspăr ori că-i o limbă noehică şi că oricum n-aş putea să o pronunţ!

Am să mă gândesc tot eu la un nume. Traiul împreună cu ei mă va inspira.

Câteodată mă surprind că privesc cu nesaţ sânii marmoreeni, perfecţi ai femeilor şi-mi prinde-a circula altfel sângele în vintre. Dacă femeile surprind la rându-le căutătura mea arzătoare, îşi acoperă pudic nurii, oarecum stingherite. Ce să-ţi zic! Oposumul din fundu' grădinii se dă mimoză!

Când merg să-şi facă nevoile în capătul „satului” se-nghiontesc, râd şi schimbă între ei nişte priviri cu subînţeles. Pare a fi o deprindere cu o încărcătură socializatoare puternică, precum puricatul la primate.

De multe ori închid telefonul pentru că se uită ciudat, uneori în scârbă chiar... Aici e vorba de impactul tehnologic ce urmează în mod firesc clivajului cultural. Din păcate, n-am cum să renunţ la această modalitate de a-mi înregistra observaţiile. Prefer să mă vadă vorbind de unul singur – aparent, decât să scrijelesc câte ceva pe coji de copac... Par a fi în stare să mă linşeze la câtă grijă văd că au de natură, posibil o manifestare brută a panteismului lor.

Mi-a atras atenţia un vas de lut ars cu două guri folosit cu precădere de „tinerii căsătoriţi” care se împerechează cu frenezie în primele luni.

Per ansamblu, practică o monogamie de suprafaţă mai degrabă... în multe nopţi i-am văzut schimbându-şi culcuşurile... Am încercat să mă introduc şi eu, dar sunt oripilaţi de ideea metisajului, cred...

La un moment dat, patru vlăjgani au adus de neunde un stâlp masiv, deosebit de frumos sculptat şi aranjat cu păsări şi animale stilizate puse ca-ntr-o frigăruie, simetric pe axa verticală. L-au plantat

în colţul estic, iar seara, întreaga comunitate, într-o atmosferă de bâlci, i s-a închinat. M-am prosternat şi eu alături de ei în faţa totemului, idolului lor.

L-am întrebat pe unu' care părea mai inteligent, ce reprezintă în amănunt figurile de pe trunchiul ăla. De obicei e o întreagă poveste în care misterul vieţii şi cel al morţii se întrepătrund. A rostit ceva neclar, terminat însă cu un imperativ „Şt!”. Am început şi eu să mormăi cuvinte fără noimă intrând astfel în rezonanţă cu ceilalţi…

I-am rugat să-mi zică ceva în limba lor strămoşească, să-mi reprezinte o tradiţie, un obicei ceva…

La insistenţele mele, într-o după-amiază, vreo zece – doişpe găligani s-au mânjit cu un noroi roşiatic, şi-au prins în lehamite câteva smocuri de pene de papagal şi-au încropit un dans al ploii închinat unei divinităţi păgâne.

Au ţopăit în doru' lelii un fel de foxtrot amestecat cu bătăi din picior în ritm african… şi asta preţ de vreo oră!…

N-am fost impresionat deloc!

Într-o noapte am fost săltat cu forţa din culcuş şi dus într-o zonă lăturalnică. Nişte torţe aprinse sfâşiau sinistru întunericul şi mirosea a copal.

— Hardaaarreee…

Mi-a îngheţat sângele în vine.

— Ná-ká! Ná-ká! M-am uitat repede la mâinile lor încărcate de obiecte de cult grele şi am evaluat şansele proxim nule de a scăpa…

— „Hardar, ascultă tu, ascultă!” – asta însemna şi a început o istorisire tare încâlcita şi plicticoasă despre Raa'rana, un erou care o căuta mereu cu lumânarea. Jocurile de rol şi vocile lor tânguite nu salvau nimic din diletantismul cras. Văzând că spiritele s-au mai calmat, am adormit liniştit cu capul pe-o buturugă, uitându-mă sub poalele unei oacheşe…

M-am tot gândit cam ce aş putea să fac cu milionul de dolari de pe Premiul Nobel… Cu o parte din bani îmi voi cumpăra o navă mică şi elegantă – sună bine, Căpitanul Kutehtan – iar cu restul îl voi scoate pe Coliac din prelunga comă alcoolico-depresivă şi vom călători de mai multe ori în jurul lumii!

*

Templul exercită o atracţie magnetică asupra mea. Îi tot dau roată, admir figurile stilizate şi simbolurile enigmatice de pe ziduri, dar mereu mă opresc cu prudenţă în faţa intrării păzite de doi haidamaci.

O dată, mi-am luat inima în dinţi şi i-am acostat cu o tuse tabagică de sevraj:

— Hî – hm! E ca la muzeu, cu tichete ceva? şi am scos de-a dreptul prosteşte nişte bani terfeliţi.

Mi-au spus că pot intra numai după ce Liprác îmi pune câteva întrebări. Ca nu cumva s-o iau la gioale, m-am dus şi l-am căutat. Ăsta, un scrântit şi jumătate, m-a aţinut vreo două zile cu jocuri şi cimilituri.

— Ia zi tu, flăcău! „E rotundă şi e cârna şi cu capu-n jos atârna”. Ce e? „Bulgăre de aur în piele de taur”, „Oglinda ceriului, în spărtura steiului”…

— Ia-mă-ncel, nene, că eu am creieru-n repaus! Tradu!

În fine, după ce le-am desluşit pe-aslea şi-ncă altele zeci, am trecut la nivelul doi, cu băţu-n colb.

Hieroglifele astea le mai văzusem într-un vechi almanah ştiinţific, un subiect dintr-un test pentru admiterea la NASA. Erau de fapt un şir de cifre pare văzute în oglindă.

Am completat rapid seria cu 8 dublat, spre satisfacţia moşneagului hâtru.

Să unesc 9 puncte dispuse astfel:

x x x x x x x x x cu doar patru beţe fără să le frâng! Şmecheria la asta mi-o arătase pe timpuri soră-mea, profesoară de psihologie logică, sau ceva de genu' ăsta…

A urmat o variantă a turnului din Hanoi, altul, un soi de Mahlong şi un puzzle infect, cu piese mici din scoarţă de copac – ăsta mi-a luat o zi întreagă!

În lumina asfinţitului, Liprác a măsurat îngândurat peisajul absurd ieşit din ultimul joc, şi-a mângâiat teatral barba albă şi mi-a zis:

— De mâine vei putea intra în sacrul edificiu!

Când mi-au făcut loc cerberii, am zbughit-o printre ei, am străbătut în goană curtea interioară şi am năvălit în clădirea principală.

Pe pereţi, cuneiforme de-ale lor, iar în spaţiul vast, când m-am obişnuit cu lumina, am distins un singur lucru, o rotoghilă. O sferă imensă de vreo doi metri diametru, suspendată de nimic!, plutea în centrul marii săli. Am verificat, n-o susţinea vreun alt lucru perceptibil. „Antigravitaţie!”, să-mi iasă ochii din orbite de uluială, nu alta!

Am dat să o clintesc. La atingerea palmelor mele transpirate de emoţie s-a luminat din interior cumva…

Abia acum i-am remarcat lucrătura fără seamăn! Adâncituri, încrustaţii, plăci culisante de metale şi culori diferite, şănţuleţe şi nituri sclipitoare într-un caroiaj ameţitor!

— Sfera Celor-fără-de – nume! În spate era moş Liprác. Sper să te descurci mai bine decât au făcut-o alţii!

— Aţi luat contact cu civilizaţii extraterestre?

— Asta nu te interesează pe dumneata, domnule Kutehtan! şi-a dispărut.

După culori şi secţiuni, părea un imens şi complicat mecanism Rubik.

Fascinat, am început să rotesc şi să aşez componentele sferei. Astea care o împart în două semisfere ar merge în ROGVAIV. Roşu, oranj, galben, verde… Doiul vine după patru, lângă cinci ar merge-un opt… Locul pătratului ăstuia e între romburile zimţuite…

E a doua zi de când lucrez la globul miraculos. Simt că doar dacă i-aş ordona într-un anume fel faţetele, atracţia nefirească pe care o exercită asupra mea s-ar mai atenua… Ce descoperire! Când regele Suediei îmi va înmâna premiul, mă voi înclina uşor, într-un stil aristocratic şi… Da. Trebuie să-mi pregătesc un discurs!

Am mai sucit vreo două bile în striaţiile 2, 8 şi 9 şi am simţit un puternic val de căldură. M-am îndepărtat şi-am lăsat minunăţia să se desfăşoare! Cu clinchete ce încântau auzul, sfera s-a desfăcut în bucăţi. Calote şi sectoare sferice, porţiuni rectangulare, zone şi piese micuţe s-au dislocat. Odată desprinse au plutit care-ncotro spre pereţii încăperii unde s-au îmbucat perfect în spaţii prestabilite. O lumină violacee a cuprins totul şi zidurile-au început să se mişte. Bucăţi imense de piatră s-au rabatat şi au început să coboare.

În jurul templului nici zare de colibe ori teren desţelenit. Nici

pădurea nu se vedea. Mă aflam în centrul unei cupole gigantice şi nişte oameni îmbrăcaţi în nişte tunici spălăcite mă priveau zâmbitori.

Mi-am pierdut cunoştinţa.

S-a dus totul pe apa sâmbetei! Nobel, existenţă autentică, viaţă cu rost, iaht… tot! Toată migala mea s-a scurs în van! O echipă de atlanţi voluntari jucase 12 zile teatru! Creaseră în jurul rotoghilei o mascaradă care mă furase şi-mi dăduse atâtea speranţe de înnoire!

— Cam o dată la un secol primim câte-un străin printre noi, pentru a evalua pe viu nivelul unui… hai să spunem… barbar mediu.

Ultimul fusese Sven Hatelai care se oprise la problema sferei. Racolat în mai 1923, îi dăduseră drumul în 1924, târziu, în noiembrie. El se ţicnise, ei se săturaseră de giumbuşlucuri, bănuiesc…

— Sunteţi nişte saltimbanci!

Eram supărat. Fantasmele vanităţii mele atârnau mai greu în balanţă decât unele faze îndoielnice, de care-ar fi trebuit să-mi fie ruşine până la sfârşitul zilelor… şi peste!

M-am pomenit din nou cu Liprác.

— Este singura modalitate viabilă de a verifica gradul de înţelegere şi toleranţă, calităţile empatice, nivelul raţionalităţii, sensibilitatea, tactul în abordarea unei culturi primitive…

— Lasă-mă, nene, cu solomonelile tale cu tot!

Halal pansament pentru orgoliul meu rănit, că reprezentasem pentru ei o medie între Garry Kasparov şi Handu Stătu, prostu' satului! Cabotini de duzină!

Pe o hologramă de dimensiuni mari au început să se perinde imagini surprinse de camerele ascunse. Mi-am văzut moaca de idiot când rezolvam total aleatoriu problema sferei. Cu mişcări haotice, tipice unui savant nebun, aranjasem plăcile PERFECT! Odată potrivite, pe înregistrare apărea clar:

3, 14159 2, 7182 1, 618

— Numerele celebre: π, raportul dintre lungimea circumferinţei unui cerc şi diametrul său, e, baza logaritmului natural, φ, numărul care-i mai mic decât pătratul său cu exact o unitate, numărul de aur.

1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34…

Aici jocul meu copilăresc fusese confirmat:

— Şirul lui Fibonacci, secvenţa numerică în care următorul serial se obţine din suma precedentelor două, în afara primelor două predefinite. Corect!

Mă uitam cum aliniasem adânciturile în funcţie de preferinţele mele cromatice. Jos prindeau să pulseze nişte numere ameţitoare:

6, 0221377 x 6, 62606876 (52) x…

— Numărul lui Avogadro, constanta lui Planck, a lui Rydberg, constanta de structură fină…

Urmăream stupefiat înşiruirile.

— …Valoarea corectă a constantei cosmologice.

Am dat să o reţin, dar holograma a dispărut!

Am început să râd în hohote, nestăpânit. Ce bezmetici! Cum puteau să creadă că mintea mea ar fi putut să reţină asemenea enormităţi! Că aş putea să plasez atâtea obiecte abstracte, raţional!, într-o armonie geometrică supremă!

— Până la urmă, sunteţi extratereştri sau nu?

Au schimbat nişte priviri de-alea, telepatice, care mă disperă! Unul din Adunare a catadicsit într-un târziu să-mi răspundă omeneşte:

— Suntem Civilizaţia Fondatoare, veche de 14.000 de ani. În 8102 înaintea erei voastre creştine, în epipaleolitic, cum îi mai ziceţi voi, ne-am retras. Marele Sfat a hotărât că e mai bine să procedăm aşa decât să anihilăm cele trei sferturi din populaţia globului ce aveau porniri nesănătoase.

— E-te-te! Voi, sănătoşii!

N-a prins ironia. Nici simţul umorului nu-l prea au!

— Suntem sănătoşi! O sută optzeci de primăveri fără boli, apoi eutanasie, organismul nu suportă mai mult, se oxidează şi viaţa se complică… Am descoperit demult că în sinteza unei molecule de AM, dirijată bineînţeles de către ADN prin funcţia lui heterocatalitică, apar probleme în timp… celulă ţintă… gene terapeutice…

Am închis ochii şi mi-am dorit să nu dureze mult! De la veterinară la genetică, medicina era un tabú pentru mine. Descoperiri epocale, aplicarea unor tehnologii la scară nanometrică, vaccinuri contra oricărei infecţii…

Era momentul să-i tai divagaţia:

— Păi, dacă aţi realizat atâtea progrese în domeniul medicinei, de ce n-aţi intervenit la timp ca să eradicaţi bolile letale cauzate de viruşi, SIDA, SARS, Ebola…? Am auzit că pot fi create noi medicamente cu ajutorul nanotehnologiei (de care dispuneţi!)

Încurcaţi, iar s-au privit… Tăcerea a căzut ca o ghilotină.

— Voi… aţi fabricat viruşii?

— Tu chiar nu conştientizezi cât de mulţi sunteţi raportat la nivelul extrem de scăzut la care se află rezervele actuale de resurse naturale? Secătuiţi şi distrugeţi Pământul!

— Ucigaşilor! le-am strigat eu din rărunchi.

— Mai degrabă malthusieni! şi mi-au întors spatele.

Bineînţeles că n-am putut rata poziţia favorabilă şi i-am dat cu sete un şut în fund lui Bă Kylit.

Au bulbucat toţi ochii-nspre mine, am simţit o toropeală-n rotule şi-am căzut lat.

— Vezi tu, filosofia voastră este în fapt o artă ce îşi defineşte permanent obiectul în funcţie de momentul istoric şi imaginea despre lume. Punctul de plecare şi, în fapt, centrul ei de greutate este specific fiecărui gânditor în parte. Dacă primează istoricitatea e o filosofie politică, dacă precumpăneşte viziunea despre realitate e o ontologie ştiinţifică, pozitivistă, iar dacă se marşează pe specificitatea gândirii se naşte o eroare cu grad mare de risc: filosofia idealist-subiectivă. Ai de ales deci între o perfectare a organizării socio-economice, o descriere mai mult sau mai puţin artistică, şi periculoasa speculaţie întemeiată pe nimic, pe individ…

Şi-a dres vocea:

— Scopul filosofării trebuie să fie asigurarea verticalităţii conştiinţei în planul umanităţii. Ai pierdut umanitatea, eşti ca o dreaptă oarecare trasată-n infinit!

„O dreaptă care-ţi trece prin fund!…” am completat eu în gând.

A continuat să demonteze gândirea speculativă şi eu am început să mă gândesc cu obidă la ale mele…

De două zile mă bombardează încontinuu cu învăţături străvechi, pilde şi poveşti cu tâlc. Neobosiţi, o serie de deştepţi de-ai lor mă tot pisează şi-ncearcă să-mi vâre în cap o groază de maxime şi

cugetări:

Noi dăm timpul Fiinţei, suportul etern! Referenţialitatea conştiinţei umane îi dă acesteia putinţa de a scruta devenirea! O bilă de fier masiv, încălzită, poate fi în acelaşi timp şi caldă – suprafaţa, şi rece – interiorul; echilibrarea are loc în timp. Farmecul luminişului e dat şi de copacii care îl mărginesc. Conştiinţa e pentru existenţă ce este sucul gastric pentru alimente. Îndepărtarea fiinţărilor de Fiinţă îi readuce pe Zei. Autodefinirea se situează în centrul conştiinţei. Fiinţa şi conştiinţa se situează într-o asimetrie absolută? Sensul este viaţa însăşi. Specie plus conştiinţa speciei egal Umanitate!

Înnebunesc!

Mi-a arătat două ulcioare, unul cu apă, celălalt cu nisip.

— Asta-i natura, a clătinat urciorul, perfect omogenă!, şi a scurs apa care a intrat rapid în pământ. Reintegrare perfectă.

L-a luat pe celălalt.

— Ăştia-s oamenii, a dat cu mâna prin nisip şi a oprit câteva grăunţe în palmă, oricând pot rămâne izolaţi de ceilalţi, suferind. L-a vărsat şi a dat cu piciorul prin nisip; apoi: Natura nu ne mai primeşte! Chiar o sufocăm!…

Eram prea obosit pentru parabole… M-am dus să umplu ulciorul cu apă.

— Suntem ca un bulgăre de zăpadă ce porneşte de pe-o culme de munte. Unii adună multă zăpadă, alţii deloc sau chiar provoacă avalanşe! Liniştea ne-o găsim la poale, în câmpie, unde soarele cu rază blinda ne topeşte. Abur, cristal, şi din nou grăunte de zăpadă ce se urneşte la vale! cătând liniştea unei pante domoale!

— Da, înţeleg, e vorba de a fi şi a avea! Nu eşti nimic, dacă nu ai mult! Nu?

Nu s-a mai putut abţine:

— Hardar Kutehtan, eşti un nerod! Este vorba de acumulările ce îţi definesc conştiinţa!

— Suntem singurele fiinţe de pe această planetă care beneficiază de extensie informaţională!

— Da?! am făcut eu nelămurit.

— Nu noi! Nu doar noi… oamenii, în general, mă refer! De la

simplele inscripţii în piatră până la bazele de date moderne, înmagazinăm cunoştinţe, trăiri, norme…

Controlul acestei extensii duce implicit la controlul omului!

— The knowledge means power! am băgat eu un citat, încercând întrucâtva să păstrez standardul dialogului.

Constatând că dă din cap aprobator, mi-am forţat norocul:

— Moartea informaţională naşte monştri!

Pentru prima dată am văzut unul dintre înţelepţii ăia antici ieşindu-şi din fire:

— Nu sunteţi decât nişte jalnici infovori, nişte gnosofagi nenorociţi! Acumulaţi informaţii, cunoştinţe, uneori chiar corpus-uri coerente, fără a le mai reda sau aplica apoi. Ce sens are răspândirea fără sens a acestei informaţii în nenumărate individualităţi închistate? căci informaţia se disipă cu un rost în Univers!

Am plecat capul spăsit. Nu ştiu de ce, dar îmi inducea un sentiment de vinovăţie…

Nu mai rezist! Am încercat să o şterg englezeşte, dar după nici jumătate de kilometru m-au găbjit… Am să le destăinui adevărul!

— Din întâmplare? Imposibil, şansele de a rezolva întâmplător Sfera-celor-ce-atribuie-sensul sunt de… unu la o mie de miliarde!

Pe de-o parte i-am convins că sunt un nătărău ordinar, le-am spus că la π, e și φ ajunsesem potrivind şase date de naştere, ca la loto, multe constante le obţinusem printr-o aranjare cromatică pur subiectivă etc. Mare parte din cei preavechi sunt însă neîncrezători.

— De ce o faci pe prostu’? Ce urmăreşti?

— Ce ai de câştigat?

— Ce joc mai e și ăsta, Kutehtan?

Măcar mă privesc cu suspiciune din cauza scornelilor! şi intenţiilor mele ascunse!

— Criza religioasă va antrena etica într-un colaps, ceea ce este de evitat! În varianta asta de compromis, nu mai intervenim noi, dar accepţi tu misiunea de mesager!

— Am eu faţă de restaurator al moralei, de Neomesia? şi mi-am pocnit nervos burtoiul. Pentru o clipă mi-a trecut prin minte că-i un alt test mizerabil al lor…

— Ai putea deveni un factor activ, un formator… trecând sub tăcere prezenţa noastră… aceasta se subînţelege!…

— Bre Liprác, nu mă mai zăpăci atâta! Hai mai bine să bem un păhărel şi să uităm de toate!

Au un euforizant excelent!

— Bine. Facă-se voia ta!

Eram amorţit tot, iar capul îmi fusese fixat într-un schelet metalic rigid. Am distins cu greu o mutră jovială:

— E o procedură banală pe care-am perfecţionat-o în timp! Un ser introdus într-un nod central, o lovitură şi gata!

— Hatelai a luat-o razna, pentru că nu i-am administrat şi un şoc amnezic! Şi un secundant îmi scutură cu mişcări precise un pulan gros de cauciuc prin faţa ochilor. Să sperăm că va merge!…

Aud ca prin vis:

— Aţi mai fost pe la noi? Parcă vă cunosc de undeva!…

— Am mai trecut acum vreo nouăzeci de ani cu o problemă asemănătoare!

Asistenta bălaie începe să chicotească.

Pereţi albi, halate albe.

— Numele!

— Alt Liprác mă numesc.

— Nu… nu al dumneavoastră, al domnului cu problema…

— Aaa! Hardar Kutehtan.

Mă uit la moşneagul cu ţinută semeaţă, îmbrăcat într-o tunică alburie. Liprác, Liprác… nu-mi zice nimic numele ăsta.

— …Vă daţi seama, şaisprezece zile în junglă!

— L-am hidratat cum am putut şi vi l-am adus.

— Un Supravieţuitor! şi asistenta se uită moale-nspre mine.

— Eşti pe mâini bune! şi bătrânul plin de sine îmi face cu mâna.

Îi răspund fără niciun efort, mina mea dreaptă e sprijinită sau prinsă de rama patului…

„Liprác, Liprác…”

„Bulgăre de laur în piele de flaur”, ce-o fi însemnând?